

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Otolaryngologia dziecięca	
0912/URad/WNMinoz/ST-NST/F17			Children’s otolaryngology	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		X letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F: Nauki kliniczne zabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	25 h	1 ECTS
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		1 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Prof. dr hab. n. med. Kamal Morshed		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		k.morshed@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie wiedzy z zakresu otolaryngologii dziecięcej. 2. Umożliwienie zdobycia doświadczeń w zakresie diagnostyki oraz leczenia chorób z zakresu otolaryngologii dziecięcej.
Treści programowe: Ćwiczenia kliniczne	<p>Ćwiczenia kliniczne: 25 h prowadzonych jako 5 ćwiczeń po 4 h i jedno ćwiczenie 5h</p> <p>Celem ćwiczeń jest zdobycie praktycznych umiejętności podczas pracy z pacjentem na oddziale.</p> <p>Tematyka ćwiczeń</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie laryngologiczne dziecka – metody badania, oglądanie, palpacja, otoskopia, mikroskopia, oglądanie ucha zewnętrznego. Diagnostyka audiologiczna, audiometria, badania słuchu bez audiometru, audiometria tonu czystego, badania czynności przedsionka (odruchy przedsionkowo-rdzeniowe, badania oczopląsu, próby przedsionkowe, próba przetokowa, badania nerwu twarzowego). 2. Jama ustna, gardło problematyka pediatryczna – anatomia i fizjologia stosowana, metody badania endoskopia, radiologia, gustometria). Kliniczne aspekty chorób jamy ustnej – przerost wyrostki adenoidalnych, przerost migdałków. Choroby zapalne. Urazy jamy ustnej (oparzenia, ciała obce). Zaburzenie neurogenne. Nowotwory jamy ustnej wieku dziecięcego. 3. Nos i zatoki przynosowe u dzieci – anatomia i fizjologia stosowana, metody badania nosa i zatok przynosowych (oglądanie, palpacja, rynoskopia przednia, tylna, ocena drożności nosa, olfaktometria, radiologia, płukanie zatok przynosowych. Kliniczne aspekty chorób nosa i zatok. Choroby zapalne. Zapalenia zatok przynosowych. Powikłania zapaleń zatok. Ropowica oczodołu. Krwawienie z nosa. Choroby przegrody nosa. Urazy zatok i nosa. Nowotwory nosa i zatok wieku dziecięcego. 4. Ucho dziecka część I– anatomia i fizjologia stosowana, kliniczne aspekty chorób ucha zewnętrznego. Zapalenia ucha zewnętrznego. Urazy. Grzybica. Woskowina i ciała obce. Kliniczne aspekty chorób ucha środkowego i wewnętrznego. Zapalenia ucha środkowego. Powikłania uszno pochodne. Zapalenie swoiste ucha środkowego. Urazy. Nowotwory uszu wieku dziecięcego. Ucho dziecka część II - Wysięgowe zapalenie ucha środkowego – etiopatogeneza, diagnostyka, możliwości leczenia zachowawczego i chirurgicznego, powikłania. Kliniczne aspekty zaburzeń ślimakowo-przedsionkowych. Podstawy rehabilitacji głuchoty u dzieci. Kliniczne aspekty ośrodkowych zaburzeń równowagi. Kliniczne aspekty zaburzeń nerwu twarzowego.. 5. Krtanię dziecka – anatomia i fizjologia stosowana. Metody badania (laryngoskopia pośrednia, teleskopowa, bezpośrednia, mikrolaryngoskopia, radiologia). Aspekty kliniczne, zaburzenia czynnościowe, traumatologia, zapalenia, nowotwory wieku dziecięcego. drzewo tchawico-oskrzelowe (anatomia i fizjologia stosowana, metody badania, aspekty kliniczne). Wady wrodzone głowy i szyi, twarzoczaszki – ucha środkowego i wewnętrznego, wady wrodzone i zniekształcenia nosa, wady wrodzone jamy ustnej, języka i gardła. Wady wrodzone krtani. Torbiele i przetoki szyi, okolicy okołomałżowinowej. Przepukliny oponowo-mózgowe. Rozszczepy wargi i podniebienia. Niedorozwój ucha zewnętrznego i środkowego. Wady krtani. Zespoły wad. Bronchoskopia – diagnostyka, metody usuwania ciał obcych z dróg oddechowych. Ezofagoskopia – diagnostyka, metody usuwania ciał obcych z przełyku. Stroboskopia. Videofiberoskopia. Laryngoskopia bezpośrednia. <p>REPETYTORIUM</p>

Metody dydaktyczne: ⁶	<p>1. Ćwiczenia kliniczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia pod opieką lekarza, asystowanie w procedurach medycznych, ćwiczenie umiejętności praktycznych, analiza przypadków, obserwacja. • Dyskusja, prezentacja i pokaz.
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p>1. Ćwiczenia kliniczne</p> <p><i>Warunki zaliczenia ćwiczeń.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecność na zajęciach (najwyżej 1 nieusprawiedliwiona nieobecność). • Zdobycie łącznej liczby punktów: 59 (50 pkt. – repetytorium, 9 pkt. – ćwiczenia). <ul style="list-style-type: none"> ➤ W trakcie ćwiczeń student ma możliwość uzyskania maksymalnie 59 punktów, w tym: 50 punktów za repetytorium i 9 punktów za aktywność na zajęciach (9 x 1 pkt). ➤ Studenci, którzy uzyskali na ćwiczeniach mniej niż 36 punktów muszą przystąpić do kolokwium poprawkowego, obejmującego cały materiał ćwiczeniowy. ➤ W przypadku nieuzyskania 36 punktów z kolokwium poprawkowego student nie otrzymuje zaliczenia przedmiotu (ocena 2,0 – niedostateczna). ➤ Ćwiczenia zalicza się studentowi, który w ich trakcie wykazał się zdobyciem wszystkich przewidzianych programem umiejętności oraz reprezentował właściwe postawy i kompetencje. <p>2. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Student nie ma możliwości poprawiania oceny pozytywnej z zaliczenia. • Studenci, którzy otrzymali ocenę niedostateczną mają prawo do przystąpienia do poprawy w trakcie sesji poprawkowej. • Podczas trwania zaliczenia końcowego student może posiadać przy sobie jedynie przybory do pisania. Pozostałe rzeczy, studenci winni odłożyć w miejscu wskazanym przez osoby prowadzące zaliczenie. • Nieusprawiedliwiona nieobecność na zaliczenie skutkować będzie wpisaniem oceny niedostatecznej do wirtualnej uczelni.
Sposób obliczania oceny końcowej:	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Na ocenę końcową składają się oceny uzyskane w toku nauczania przedmiotu dotyczące efektów w zakresie wiedzy (waga 60%), umiejętności (waga 30%) oraz kompetencji (waga 10%).</i></p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób wymagających leczenia zabiegowego u dorosłych;	F.W1 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test dopasowania
W2	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych wad wrodzonych i chorób wymagających leczenia zabiegowego u dzieci;	F.W2 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test
W3	podstawowe techniki zabiegowe klasyczne i małoinwazyjne;	F.W3 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test dopasowania, test
W4	zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych oraz najczęstsze powikłania;	F.W4 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test
W5	najczęstsze powikłania nowoczesnego leczenia onkologicznego;	F.W5 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test
W6	zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;	F.W6 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test
W7	zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;	F.W7 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test
W8	najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci i dorosłych oraz zasady postępowania w tych stanach, w szczególności w: 1) sepsie; 2) wstrząsie; 3) krwotokach; 4) zaburzeniach wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych; 5) zatruciach; 6) oparzeniach, hipo- i hipertermii;	F.W10 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej, raport, SSQ, MCQ, MRQ, test dopasowania, test TR/N, test krótkiej odpowiedzi

W9	<p>problematykę wspólnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności:</p> <p>1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób;</p> <p>2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych;</p> <p>3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;</p>	F.W17 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test dopasowania, test TR/N, test krótkiej odpowiedzi
W10	<p>zagadnienia z zakresu laryngologii, foniatrii i audiologii, w szczególności:</p> <p>1) przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach</p>	F.W19 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test
W11	<p>stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje pacjenta ograniczają postępowanie zgodne z wytycznymi określonymi dla danej choroby;</p>	F.W22 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test
W12	<p>zasady wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu</p>	F.W23 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test
U1	<p>umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagającego jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz</p>	F.U1 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test
U2	<p>założyć i zmienić jałowy opatrunek;</p>	F.U2 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test dopasowania, test TR/N, test krótkiej odpowiedzi
U3	<p>ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchniowo, nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;</p>	F.U3 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test dopasowania, test TR/N, test krótkiej odpowiedzi

U4	rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;	F.U4 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test dopasowania, test TR/N, test krótkiej odpowiedzi
U5	zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne;	F.U8 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę	Test (tradycyjny, problemowy), esej,raport, SSQ, MCQ,MRQ, test dopasowania, test TR/N, test krótkiej odpowiedzi
K.K1	Nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła obserwacja,ocena 360°, samoocena
K.K2	Kierowania się dobrem pacjenta.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła obserwacja,ocena 360°, samoocena

K.K3	Przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła obserwacja,ocena 360°, samoocena
K.K4	Podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła
K.K5	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej
K.K6	Propagowania zachowań prozdrowotnych.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła obserwacja,ocena
K.K7	Korzystania z obiektywnych źródeł informacji.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła
K.K8	Formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła obserwacja,ocena
K.K9	Wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła
K.K10	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła
K.K11	Przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	+++	Ćwiczenia kliniczne	Ocena ustna, zaliczenie	Realizacja zleconego zadania,esej refleksyjny, ciągła obserwacja,ocena

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Gryczyńska D. 2007. Otolaryngologia dziecięca. Bielsko Biala: Alfa-Medica Press.
2. Janczewski G., Osuch-Wójcikiewicz E. 2003. Ostry dyżur – otolaryngologia. Bielsko Biala: Alfa-Medica Press.
3. Kossowska E. (red.) 1986. Otolaryngologia wieku rozwojowego. Warszawa: PZWL.
4. Kossowska E. 1994. Otolaryngologia dziecięca: PZWL.

Inne pomoce naukowe

1. Rzutniki multimedialne
2. Laptopy
3. Skaner
4. Monitor do endoskopii
5. Wideootoskop bez końcówki roboczej
6. Lampy laryngologiczne
7. Ekrany na statywie, ekrany elektryczne
8. Aparat do diagnostyki bezdechów

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	25 h
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	5 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	25 h/ 0,8 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS ¹⁰	

Informacje dodatkowe, uwagi

Zajęcia prowadzone w Klinicznym Oddziale Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej. Prowadzący zajęcia: Prof. dr hab. n. med. Kamal Morshed (Kierownik jednostki prowadzącej zajęcia), Dr n. med. Witold Olszański.

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.